

AİLE İLE BAĞLANMA

AİDİYET

UZMAN PEDAGOG
DOKTOR

**Adem
Güneş**

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	11
AİDİYET.....	15
AİDİYET YANILGISI.....	23
Sahiplenme	23
Minnet Oluşturma	26
PASİF AİDİYET	27
YAPAY AİDİYET	29
AİDİYET SAPMALARI.....	33
AİDİYETİN KENDİNDENLİĞİ	33
SAPLANTILI AİDİYET.....	34
AİDİYET KARMAŞASI.....	37
AİDİYET YOKSUNLUĞU	39
AİDİYET-KİŞİLİK BOZUKLUĞU İLİŞKİSİ.....	42
DOYUMSUZ AİDİYET.....	44
AİDİYET OLUŞUMUNUN TEMELLERİ.....	49
DUYGUSAL BİRLİKTELİK	51
1. Değer Görme, Olduğu Gibi Kabul Edilme	53
2. Korunaklı Bulma	56
3. Sevme İhtiyacı	57
4. Varlığın Onaylanması	59
Ben Algısı	64

Sosyal Ben Algısı	65
5. Yeterli Bulma.....	67
Ebeveyn Karşında Kendini Yeterli Bulma	70
ZİHİNSEL BİRLİKTELİK.....	73
1. Engellenme	75
2. İletişim Kurma	78
Açık İletişim	83
Kapalı İletişim	84
Kendini Paylaşma: Duyusal İletişim	86
Ergenlerle İletişim	93
Çocuğun Çocukla İletişimi	94
3. Mantıklı Bulma.....	96
4. Empati Bulma	99
5. Paylaşma (Kendini, acıyı, hüznü, sevinci...)	102
SOSYAL VE FİZİKSEL BİRLİKTELİK.....	107
AİDİYET AŞAMALARI.....	111
AİLEYLE AİDİYET	112
SOSYAL HAYATLA AİDİYET.....	115
SOYUT AİDİYET	127
AİDİYETİ KIRAN SEBEPLER	137
DEĞERSİZLİK HİSSİ	137
KOŞULLANDIRMA	143
SUÇLULUK	145
Suçluluğun İnşası.....	148
“Ben almadım, ben yapmadım, ben görmedim!”	152
Örtebilmek	152
“Ne yapacağım ben?”	153
YETERSİZLİK HİSSİ	156

EMNİYETSİZLİK.....	169
ULAŞAMAMAK	175
ÖN YARGI.....	177
“Ben hak ettim zaten...”	180
YAŞINDAN BÜYÜK BEKLENTİ	182
Geçmişle Bağlantı.....	184
Küçük Adam, Hanım Hanımcık Kız.....	188
KIYASLANMAK	190
Kıyas Benliği Zayıflatır	191
Davranış Bozukluklarının Özünde Kıyas Vardır.....	196
MÜKEMMELİYETÇİLİK.....	197
Mükemmeliyetçilik Bulaşır.....	199
GÜVENSİZLİK	201
Sizin Değil, Oranın Çocuğu	204
Yalansızlık Tesiri Artırır	206
GERÇEKÇİLİK - GERÇEKÇİ OLMAYAN BEKLENTİ	209
BAĞLANMAMIŞ OLMAK	215
VARLIĞIN ONAYLANMASI.....	219
YENİDEN AİDİYET	225
1. Bastırılan aidiyetin yeniden uyarılması.....	226
2. Aidiyetin aile dışında başka yerlerde giderilmeye çalışılması.....	234

Önsöz

Aidiyet ihtiyacı insanın en karmaşık duygusudur. Bir yandan özgürlüğe düşkündür insan ruhu, diğer yandan tutunacak dal arar. Tutunabildiği kadar kendini emniyette hisseder.

İnsan bir yandan “ellerimi bırak hür olmak istiyorum” derken, diğer yandan “yanımdan ayrılma ait olmak istiyorum” der.

Çocuk da böyledir...

Çocuğun elleri tamamen bırakılırsa, bireyselleşme; kendi olmasına izin verilmezse bağımlılık oluşur.

Kişilik gelişimi sağlıklı olan çocuklar, daha küçük yaştan itibaren bu karmaşık duygu durumuna doğru rehberlik edilmiş çocuklardır...

Çocukluk döneminin en önemli kazanımlarından biri olan aidiyet duygusu zarara uğradığında bütün bir yaşamı etkileyecek duygusal çalkantıların oluşması işten bile değildir.

Dolayısıyla, temeli “Güvenli Bağlanma” olan aidiyet duygusunun oluşumu ve gelişimini anne babaların dikkatine sunmanın oldukça önemli olduğunu düşünüyorum.

Sadece ebeveyn-çocuk değil, öğretmen-öğrenci, karı-koca, işveren-işçi ilişkisi... Ve komşuluk, memleket, vatan, etik ve ahlaki değerler bağı aidiyet duygusunun şekle bürünmüş halidir.

Kişi, yaşama aidiyet duygusu ile tutunur.

Yaşamdanda tat alamayanların en belirgin özelliği tutunacak bir yerleri olmamasıdır.

Bu kitapta çocukluk döneminden itibaren aidiyet duygusunun oluşumu adım adım ele alındı. Aidiyeti bozan durumlar ve aidiyet yanılgılarına değinildi. Kitabın son bölümünde ise kırılmış aidiyet duygularının nasıl yeniden yapılanacağı izah edildi.

Umarım faydalı olur...

Adem Güneş

İstanbul 2014

Bu kitabın oluşmasında;

Bilgi ve birikimlerinden çokça istifade ettiğim değerli
Doğın Cüceloğlu'na...

Gece gündüz demeden eserin her aşamasına aidi-
yet duygusuyla bağlanan sevgili
Tuba Kabacaoğlu'na...

Bu eserle birlikte ilk defa çalışma fırsatı bulduğum de-
ğerli editörüm Ayşe Tuba Ayman'a...

Daha fikir aşamamasından itibaren esere destek ve-
ren, Timaş Yayınları Yayın Yönetmeni kıymetli
İhsan Sönmez'e ve Seval Akbıyk'a...

Kitabın yazılmasında manevi desteğini yanımda hep
hissettiğim sevgili eşim Zübeyde Hanım'a... Babaları
ile birlikte olması gereken vakitlerde kendileriyle birlik-
te olamadığım sevgili çocuklarıma...

Emekleri ve anlayışları için teşekkür ederim.

AİDİYET

Çocukluk üç dönemden oluşur:

0-4 yaş arasında "Bağlanma",

4-12 yaş arasında "Aidiyet",

12 yaş ve sonrasında devam eden "Uyum" süreci...

Aidiyet, insanın kendini emniyet ve güven içinde hissettiği bir grupta duygusal bağ kurmasıdır.

Böylece kişi, duygusal bağ kurduğu yerden sosyal yaşam kuralları ve davranışlar edinir.

Çocuk, yaşamda karşılaştığı problemleri, aidiyet duygusuyla bağlandığı kişilerin davranışlarına bakarak öğrenir.

Günümüz çocuklarının en büyük problemi, aidiyet bağlarını ailesi yerine başkalarıyla kurmalarıdır.

Aslında aynı evin içinde yaşadıkları halde duyguları, davranışları ve yaşam tarzları farklılaşmaya başlayan çocukların problemi "aidiyet"tir. Çocuk, ailesinin dı-

şında birileriyle kurduğu duygusal yakınlıkla yeni davranışlar ediniyordur.

Benliğin koruyucu kalkanı, çocukluğun başından ergenliğin sonuna kadar aidiyettir.

Çocuk ailesiyle yaşadığı için onlarla zorunlu bir aidiyet ilişkisi kurar başlangıçta. Ancak bir süre sonra dış dünyayla

tanışır; ailesinin dışında başka yaşamlar da olduğunu görerek farklı yerlerle aidiyet ilişkisine girer. Örneğin bir futbol takımına, okul arkadaşlarına veya oturduğu mahalledeki yaşlılarına...

Burada önemli olan, çocuğun "birincil" aidiyet duygusunun nereye tutunduğudur. Eğer bu ailesiyse, sorun yoktur. Çocuk onlardan aldığı güçle, okul arkadaşları edinir ve bağ kurar. Ancak burada dikkat edilmesi gereken yine çocuğun birincil aidiyet ilişkisini kırmaması, bozmamasıdır. Zira çocuk kurduğu ikinci ve üçüncü aidiyet ilişkisiyle birincil aidiyet duygusunu zedeliyorsa, adım adım aileden kopar...

Çocuk kuracağı aidiyet ilişkilerinin nasıl olacağını ailesiyle kurduğu aidiyetten öğrenir.

Bu açıdan bakıldığında çocuk yaşamı boyunca aidiyetin 3 farklı boyutunu yaşar:

1. Aile ile aidiyet
2. Sosyal aidiyet
3. Soyut aidiyet

Her bir basamak, bir sonraki aidiyete hazırlar insanı.

Ailedeki aidiyet duygusu, "sosyal aidiyet" in zeminidir. Sosyal aidiyet de "soyut aidiyet" in temelidir. Basamaklar arasında sorun varsa bir sonraki aidiyet hissine geçiş zorlaşır. Bu durumda "sadece" ailesiyle aidiyet kurmuş çocuk, çevresindeki dost ve yakınlarıyla bütünleşemez. Sosyal çekinik kişilik yapısındakilerin durumu da böyledir. Bu çocuklar sanıldığı gibi ailelerine düşkün değildir. Sadece aidiyet gelişimindeki ikinci basamağa henüz çıkamamışlardır.

Aidiyet "yakınlaşma ihtiyacı" dır. Sevilmek yetmez insana, sevmek ihtiyacı da vardır çünkü. Güvenmek, duygusal olarak bağlanmak ve böylece bağlandığı kişiyle ruhsal gücüne güç katmak ister. Ruhsal dengesini tutturabilmek için yapar aslında tüm bunları. Zira sağlıklı bir aidiyet ilişkisi, kişinin birçok duygusal ihtiyacını karşılar.

Aidiyet başlangıç değil, sonuçtur. Güven duygusu, bağlanma yoksa aidiyet de oluşmaz. Güvensiz ortamda yetişenlerin en büyük sorunu, aidiyet ihtiyaçlarının karşılanmamasıdır. Aileyle giderilmemiş aidiyet ihtiyaçları dışarıdan giderilmeye çalışılır. Bu ise çok defa çocuğun aileden kopuşunu hızlandırır.

Aidiyet doğuştan gelen bir ihtiyaçtır. Aynı zamanda kişinin bu ihtiyacını karşılamak adına giriştiği yakınlaşma çabasıdır.

Ailedeki aidiyet duygusu, "sosyal aidiyet" in zeminidir. Sosyal aidiyet de "soyut aidiyet" in temelidir.

Aidiyet kişiyi yalnızlıktan kurtarır.

Bu duyguyla bir yerlere tutunamayanlar hayatta hep tek başınadır...

Aidiyet duygusu kuramayanlar bütünleşemez, kendi yalnızlıklarını oluştururlar. Manevi ihtiyaçları karşılanmadığı için de ruhsal dengesizlikler çıkar ortaya.

Aidiyet sadece çocukluk döneminin gereği değildir. Yeteneklerini, gücünü keşfeden, bağımsızlığını elde eden kişinin bilinçli şekilde kendini güvende hissettiği, sevilip değer gördüğü yere yakınlaşmasıdır. Zira güvenle kurulmuş aidiyet duygusu, kişide "değerlilik" hissi oluşturur. De-

ğerlilik hissi ise dinmek bilmez bir diğer ihtiyaçtır.

Çocuk nereyle aidiyet kurarsa o yerin davranışlarını kopyalar. Eğer ailesiyle güvenli aidiyet ilişkisi içindeyse; aynı annesi gibi oturup kalkmaya, babası gibi yürümeye, ağabeyi gibi espri yapmaya başlar. Bu ise aile bütünlüğünü pekiştirir. Eğer çocuk ailesi dışında bir yerlere aidiyetle bağlanmışsa, o takdirde davranışları ailesiyle uyum içinde olmaz.

Özellikle ergen çocuk davranışlarında gördüğümüz "maço" karakter ve "vurdumduymaz" tutumlar, çocuğun bu tarz davranışlar sergileyen bir arkadaş grubuyla aidiyet kurduğuna işaret eder. Küfürlü konuşma, alaya alma, kıyafet tercihinde farklılık, aileyle kurulmamış aidiyet duygusunun dışa vurumudur.

Değerler edinimi aidiyetle sağlanır. Anne-baba neye değer veriyorsa çocukta farkına varmadan aynı şeylere kıymet verir. Ebeveynlerin korkuları ve tepki gösterdikleri unsurları da çocuk aidiyetle kopyalar.

Aidiyet kişiye problem çözme yeteneği kazandırır. Çocuk nereye bağlıysa oranın problem çözümü şekli edinir. Aile şiddet, empati, iletişim, iletişim koparma, duygusal davranma, akılcılık, zarar verme gibi koruyucu yöntemlerden hangisini kullanıyorsa; çocuk da yaşamında bunlara başvurur.

Sadakat duygusu aidiyetin sonucudur. Sadakat bir kişinin en önemli kazanımıdır. Ancak sadakati, sadece birine “ölesiye” bağlanma olarak değerlendirmek yanlıştır. Sadakat aynı zamanda değerlere sahip çıkma anlamına da gelir. Kişi eğer onuruna, kişiliğine ve insan olmaktan kaynaklanan değerlerine saygılı olunmasını istiyorsa, bu kişi değerlerine sadıktır.

Aidiyet duygusal doyumsamayı beraberinde getirir. Aidiyet duygusuyla güvenle bağlanmış çocuk, aynı zamanda duygusal doyumunu da buradan gerçekleştirir. Böylece duygusal ihtiyaçlarını dışarıdan gidermek için anormal davranışlar sergilemez.

Gözlemlerimiz o ki; ailesiyle aidiyet kuramamış çocuklar okul arkadaşlarının gözüne girebilmek için her türlü zarara uğramayı, onların isteklerini yerine getirmeyi marifet zannederler. Halbuki ailesine aidiyetle bağlanabilmiş çocuklar, duygusal arayışlara girmezler.

Erken yaşlarda kız çocuklarının erkek arkadaş edinme çabası, erkek çocukların farklı sosyal gruplara dahil

Kişi kendini değerli hissettiği yere aidiyet hisseder...

olmak için sahte benliklerle kendilerini gösterme isteği, sosyal paylaşım sitelerinde kurulan dostlukların her biri aidiyet yoksunluğunun habercisidir.

Sevme, sevilme, kabul görme, kendini değerli hissetme gibi duygular aidiyeti artırırken, psikolojik iyileşmeyi de beraberinde getirir. Suçluluk, değersizlik, yetersizlik gibi hisler, aidiyeti ve iradeyi zayıflatır.

Aidiyet kuramayanlar kendilerini ruhsal anlamda zora sokarlar. İntihar girişiminde bulunanların çoğu, “Kaybedecek bir şeyim yoktu.” der. Aslında bu, “Aidiyet kurduğum, kaybetmekten korktuğum kimse yok hayatımda.” demektir.

Duygu dünyasında problem yaşayan çocukların ailesiyle yeniden aidiyet kurması birçok sorunu kendiliğinden çözer.

Aidiyet duygusu giderilmediğinde ya da yanlış yerle kurulduğunda duygusal yoksunluklar çıkar ortaya. Giderilmemiş ihtiyaçlar yeni yeni problemlere dönüşür. Dolayısıyla aidiyet ihtiyacının mutlak surette, doğru duygusal durumla, doğru şekilde karşılanması gerekir.

Duyarsız, narsist, güvensiz kişiler hiçbir yere ait olmak istemezler.

Aidiyet yoksunluğu benliği zayıflatır. Aidiyet kuramamış çocuklarda gece korkuları, kaygı, davranış bozuklukları, alt ıslatma, tırnak yeme görülür.

Aidiyetsizlik kişiyi çaresizleştirir. Bu nedenle kendini güçlü hissetmek isteyen kişi, hırçınlaşıp öfke patlamalarıyla bu eksikliğini örtmeye girişir.

Aidiyet duygusu aynı zamanda kişinin kendini ait hissettiği yere karşı samimi olmasıdır. Aldatanların, ihanet ve gıybet edenlerin, aleyhte konuşanların, ilgili kişi ya da grupla aidiyet problemi vardır.

AİDİYET YANILGISI

Sahiplenme

Aidiyet, kişi ile bir grup arasında gerçekleşen bağlanmadır. Bu bağlanma ne saplantıya dönüşmeli, ne de umursamazlık içinde olmalıdır...

Aidiyetle gerçekleşen bağlanma, saplantı düzeyine erişmiş, bağlanılan kişi veya gruplar tamamen sahiplenilmiş, karşı tarafa yaşam hakkı tanınmaz ve onun kendi öz değerleri umursamaz hal almışsa; buna "aidiyet bağı" dememiz mümkün değildir.

Aidiyet, birlikte olma çabasıdır, sahiplenme değil...

İnsanlar ayrı ayrı birer anlam taşıyıcılar da birlikte olduklarında yeni bir mana kazanırlar. Bu yeni oluşumda bireyler ne kadar kendi gibi olabiliyor, özgürce birbirlerine bağlanabiliyorlarsa, o kadar sağlıklı bir aidiyet ilişkisi kuruluyor demektir. Eğer bu bütünlük zoraki gerçekleşmiş ve bütünün parçalarından biri, bütünü sahiplenmiş diğere kendi olma hakkı tanımamışsa, bu artık aidiyet bağı değil, çıkar ilişkisidir.

**Sahiplenici
aidiyette kişi
benmerkezcidir. Duygusal
paylaşımlar
yerine, kendi
duygularını
tatmin etme
peşindedir...**

İnsan sahiplendiğinden ne kadar istifade edebiliyorsa onunla arası o kadar iyidir. Arzu ettiği gibi istifade edemediği ölçüde de çatışmalar baş gösterir.

Karı-koca ilişkisinde, erkeğin eşine aidiyet duygusuyla tutunması eşini memnun eder, bu tutunmayla kendini değerli hisseder. Ancak bu tutunma, eşin yaşamını daraltmaya, bunaltmaya, onun kendi gibi olmasına izin vermemeye ve baskı oluşturmaya başlarsa; burada aidiyetten değil, patolojik bir sahiplenme çabasından bahsetmek gerekir.

Saplantılı aidiyette kişi karşısındakine kendi duygu ve düşüncelerini, yaşam tarzını benimsetmeye çalışır. Onun kendisinden farklı düşünmesine tahammül edemez, kişiliğini yok etmeye çalışır sürekli. Sahiplenme fazla olduğu için dışarıdan bakıldığında çift arasında aidiyet varmış gibi gözükabilir, ama bu bir yanılsamadır. Sağlıklı aidiyetten kasıt, bu haller değildir.

Örneğin, ebeveynin çocuğunu aktif şekilde sahiplenmesi, onu koruyup gözetmesi açısından gereklidir. Ancak çocuğun farklı duygu, algı, düşünce ve zevklerini fark ettikçe ebeveynin zoruna gitmeye başlıyorsa, burada aidiyetten değil, saplantılı bağlanmadan söz edebiliriz.

Sahiplenici aidiyette kişi benmerkezcidir. Kendi duygularını tatmin etmeye çalışır hep. Ondan başka bir şeyin düşünülmesini kendisine haksızlık olarak değerlendirir. Fedakârlıklarının mutlaka karşılığını bekler. Kendi dairesinin içindedir hep. Onun gibi düşünmeyenlere kırılır, küser, duygusal anlamda yıpranır böylece.

Saplantılı aidiyet hissiyle ebeveynlik yapan kişi, çocuğu evlenip yeni bir hayat kurduğunda büyük kırgınlık

ve yıkım yaşar içinde. Artık kendi ailesine daha fazla önem veren çocuk vesilesiyle ebeveyn kendini terk edilmiş, ikinci plana itilmiş hisseder. Daha önce her şeye karıştığı çocuğunun artık ona bir şey danışmaması, hayatına müdahale edilmesine fırsat vermemesi ebeveynde bunalımlara bile sebep olabilir.

Çocukluk döneminden itibaren, saplantılı aidiyet hissiyle kuşatılmış kişiler, kendi çocuklarıyla özellikle de ergenlik döneminde sorunlar yaşar.

Bir ebeveynin çocuklarından kendi kültür ve değerlerini taşımasını beklemesi doğaldır. Ancak çocukla ebeveyn arasındaki kişisel farklılıklar anne-babayı rahatsız etmemelidir. Hatta bu durumdan çok da keyif almalıdırlar.

Mesela gencin kendisinden farklı bir takımı tutması saplantılı aidiyet içindeki ebeveyni rahatsız eder, kendisinin sevdiği yemeklere karşı ilgisizliği ise kalbini kırar. Ya da neredeyse evlenme çağına gelmiş çocuğunun birini sevmesi, hoşlanması, heyecanlanması saplantılı aidiyete kapılmış anne-babanın içinde ihanet duygusu oluşturur.

Özellikle annelerin, yetişkin kızlarının kendisine ait duygusal yanlarının var olabileceğini düşünmeden bütün hislerini denetlemeye çalışması, davranışlarına anlamlar yüklemeye çabalaması; aidiyet ilişkisi değil, saplantılı bağlanmanın sonucudur.

Çocuklarının her anlarını, duygularını görebilmeyi arzu eder saplantılı bağlananlar. Çünkü oradan beslenirler. Gizli saklı hiçbir şeyin oluşmamasını öngörürler. Bunun için de çok kez anne ya da baba, ebeveynin çocuğun hayatındaki yeri ve önemini anlatır. Halbuki

***Minnet
uyandırmak
duygusal
gelişimin
önündeki
en büyük
engellerden
birdir.***

bu aidiyet ilişkisi de çocuğun kişilik gelişiminin önüne geçer ve patolojik bir duruma dönüşür.

Sağlıklı bir aidiyette bireylerin özgür iradeleriyle, kendileri olarak hareket etmeleri şarttır.

Saplantılı aidiyetle birini sahiplenmeye çalışan kişi, ilgili kişinin ihtiyacını karşılamak yerine, kendi duygusal yoksunluklarını ondan giderme çabası içindedir genellikle. Bunu gerçekleştiremezse, bağ kurduğu kişiyi çaresiz bırakma, mahcup etme, kendini yetersiz ve değersiz hissettirme gibi cezalandırıcı tutumlara girişebilir. Kendi duygusal tatmininin, o ilişkinin ana hattı olduğu yanılıgısına düşebilir.

Bazen kişi saplantılı aidiyetle karşı tarafa bağlandığı gibi, bazen de karşı tarafın kendisine yoğun şekilde bağlanmasını ister, o olmadan hiçbir şey yapamaması için çaba harcar. Örneğin, bağlanmak istediği kişinin tek başına hayatta kalamayacağı korkusunu aşilar ince ince... "Ben olmasam siz tek başınıza hiçbir şey yapamazsınız." gibi sözlerle güçsüzleştirir onu. Psikolojik şiddet uygulayarak sindirir. Minnet duygusu oluşturarak mahcup eder ve kendisine bağımlı kılar.

Minnet Oluşturma

Minnet duygusu her insanda doğuştan var olan üstün bir kişilik özelliğidir. Vefanın kaynağıdır. Ancak değersizlik hissi ile kuşatılmış kişiler her an kendilerini minnet altında hissederek, karşı tarafı yüceltirler. Sağlıklı bir aidiyet ilişkisinde minnet duygusu uyandırılmamalıdır. Bu karşı tarafı aşağılamak, değersizleştirmektir. Ancak, kişinin hiçbir zorlama ve baskı altında olmadan hissettiği vefa çabası takdir edilecek bir üstünlüktür.

Adem
Güneş

Minnet uyandırmak duygusal gelişimin önündeki en büyük engellerden biridir.

Bir babanın çocukları için yaptıklarını dillendirmesi, bir annenin çocukları için saçını süpürge ettiğini onların yüzüne vurması, bir öğretmenin öğrencileri için harcadığı çabayı tekrarlayarak bunun karşılığını göremediğini ifade etmesi, sağlıklı bir aidiyet ilişkisinde olabilecek davranışlar değildir.

Dolayısıyla yetişkinler söylemleri ve davranışlarıyla minnet oluşturarak kendilerine bağımlı, patolojik aidiyet kurmuş çocuklarından memnuniyet duymamalıdır.

Vaatle aidiyet kurma çabaları da ayrı bir saplantılı aidiyet zeminidir. Çocuklarını vaatlerle kendine bağımlı tutan, onların geleceklerinin elinde olduğunu ima eden ebeveynler, çocuklarıyla sağlıklı bir aidiyet ilişkisi kuramaz. Bu tarz ebeveynler belli bir süre çocukları tarafından kullanılırlar. Çocuklar istedikleri kazanımları elde ettikten sonra ebeveynleriyle duygusal bağlarını zayıflatırlar.

PASİF AİDİYET

Aidiyette önemli olan kişinin kendi iradesi ve tercihiyle; baskı, zorlama, mahcubiyet, beklenti oluşturmadan duygularının doğal akışıyla karşı tarafa bağlanması; "Evet, ben buraya aitim." demesidir.

Pasif aidiyette ise bu duygusal süreçler yoktur; kendini zayıf, değersiz, yetersiz hisseden kişinin, yalnızlığından

kurtulmak adına birine asalakça tutunma çabasıdır bu bağlanma.

Böylesi bir aidiyette sevilme hissi ve sevmelerden daha çok, ihtiyaçların giderilmesi ön plandadır.

Pasif aidiyette insan kendi kimliğiyle, kişiliğiyle var olamaz; mecburi olarak yönelir karşı tarafa. Pasif aidiyette genellikle eşlerden biri zayıf kişiliğe sahiptir. Eşinin baskın kişiliği altında

ezilmiş, kendini ifade etmekten vazgeçmiş bir kadın, eşiyile yaşamaya devam edebilir; ama bu mecburi bir birlikteliktir.

Pasif aidiyete zayıf kişilikli ergen çocuklarda da sıkça rastlanır. Babasının gücü ya da annesinin ev içindeki baskın tavırları sebebiyle böyle bir yönelişe girebilir çocuk. Evde güçlü olarak gördüğü ebeveyniyle görünürde bir uyum içinde yaşar. Fakat anne-babasıyla ruhsal bütünleşme kuramaz, duygusal anlamda birbirlerine temas edemezler. Birçok paylaşımı "göstermelik" yaşarlar.

Pasif aidiyetle kurulmuş ilişkilerde geçicilik duygusu hâkimdir. İnsanlar daha iyi bir ortam bulduğunda çekip gidecek gibilerdir. Mesela, sevmeden yapılan evlilikler, saygınlık üzerine devam etmeyen aile hayatları, aile fertlerinin kendi olmasına izin verilmeyen ortamlarda mecburen pasif aidiyet oluşur. Ancak ya baskılar kalktığında ya da güçsüzler güçlenip imkânlar elde etmeye başladığında bağlar kopar. Herkes kendi yoluna gider. Dışardan bakıldığında çift birbiriyle vakit geçirir, konuşur,